

GEO PARK INDAL S ÄLVEN

Carina Landin, VD Geopark Indalsälven

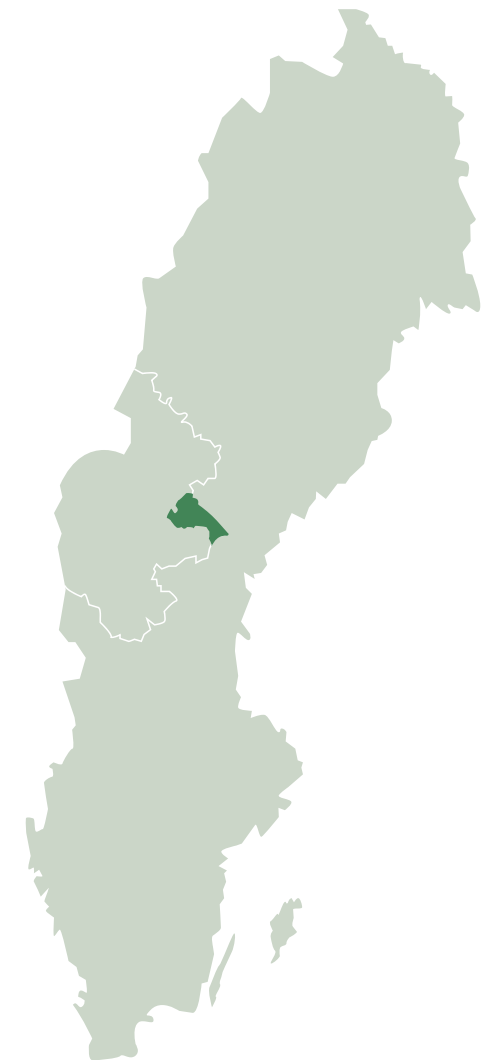
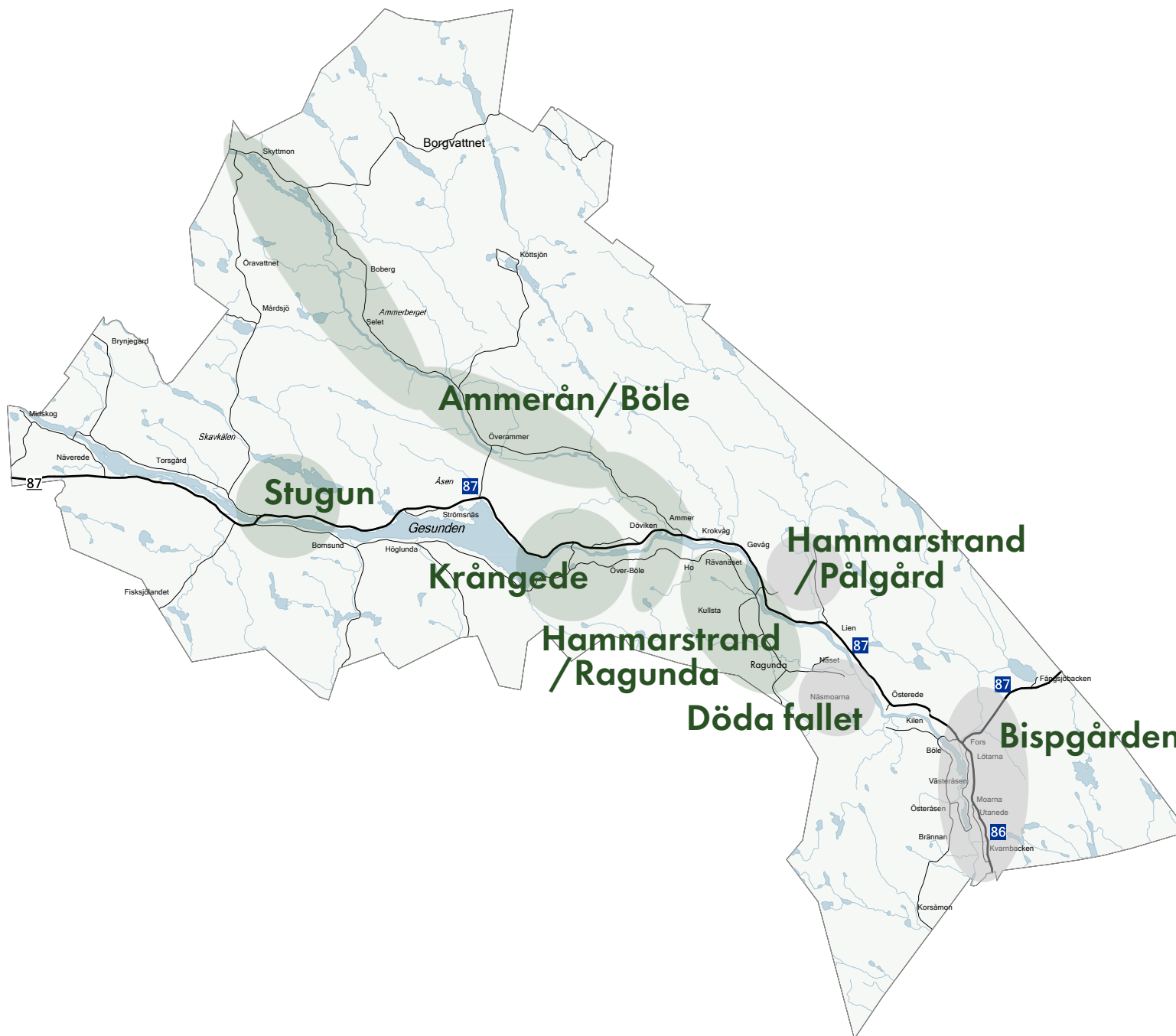
”

En geopark är ett område där man vill skapa hållbar regional tillväxt genom att samordna och koordinera geologiska besöksmål, arbeta med naturvårdsfrågor som rör de geologiska besöksplatserna, stödja forskning och utbildning och sprida kunskap om geologi till allmänheten.

Sveriges Geologiska Undersökning, SGU

Geopark Indalsälven med Döda fallet som nav

Sex kärnberättelser

Den geologiska utvecklingen i Ragunda spänner över 2 miljarder år och kan sammanfattas i sex kärnberättelser eller teman.

Varje berättelse innebär någon form av genombrott. Utöver det finns berättelser om hur landskapet formades och om några andra besöksmål med spännande kulturhistoria.

Tema Istid

En berättelse om de dramatiska spår som tappningen av issjöar i västra Jämtland har lämnat efter sig i form av erosionsfenomen och sedimentavsättningar.

Tema Kontinentaldrift

En berättelse om hur en uttänjning av jordskorpan för 1 500 miljoner år sedan ledde till att det bildades världsunika magmakammare i Ragunda.

Tema Döda fallet

En berättelse om den katastrofala tömningen av Ragundasjön 1796 då Storforsen blev Döda fallet och ett helt nytt landskap formades.

Tema Vetenskapligt genombrott

Tema Vetenskapligt genombrott handlar om geologen Gerard De Geers upptäckt av tidpunkten för den senaste istidens slut och uppfinning av Den svenska tidsskalan.

Tema Landskap

Tema Landskap är en kort beskrivning av hur Ragundas landskap har bildats och utvecklats från 2 miljarder år tillbaka i tiden till nutid.

A museum exhibit with a warm, orange-toned lighting. In the foreground, a white display case contains several scientific instruments, including three circular gauges and a larger device with a dial. To the left, a wooden structure holds various tools and equipment. In the background, a brick wall features several small, dark rectangular objects, possibly electrical boxes or switches. A large, curved display case is visible on the left, and a sign with a large 'K' is mounted on the wall in the center.

Tema Natur och Kultur

Tema Natur och Kultur
handlar om bebyggelsen i
landskapet och samspelet
mellan människa och
geologi.

Besöksplatser

AMMERÅN VÅLE

ARBORETUM

BÄCKERHÄLLAN

BÖLE-HOO UTSIKTSPLATS

DÖDA FALLET

DÖVIKEN – ZORBCENTER

FORS HEMBYGDSGÅRD

FORS SKOGSKYRKO GÅRD

FORSNACKEN

GEOLOGISTIGEN

GETGROTTAN

GETRYGGEN

HANNMYRKULLEN

KOVIKEN

KRÅNGEDE MUSEUM

KULLSTABERGETS UTSIKT

KÅNKBACK

LILLKVARNBÄCKEN

MEÅFALLET

NORNAN

PRÄSTBERGET 1

PRÄSTBERGET 2

RAGUNDA GAMLA KYRKA

RAGUNDA HEMBYGDSGÅRD

REMMARNA

RÖDHÄLLAN

SKOGSSKOLEMUSEUM

SOLSIDAN

STADSBERGET

STUGUBERGET

STUGUN TURISTINFO

STUGUNS HEMBYGDSGÅRD

TRÄTOJORDSBÄCKEN

Ägarstruktur Geopark Indalsälven AB

Reviderat aktieägaravtal och bolagsordning 2024

- Kommunfullmäktiges beslut 2024-06-13, KF § 71
- Kommunstyrelsens beslut 2024-06-11, KS § 103
- Kommunledningsavdelningens tjänsteskrivelse 2024-06-11 Dnr. KS 2024/352
- Protokoll från Geopark Indalsälvens stämma 2024-05-29

Aktiekapitalet uppgår till 100 000 kronor fördelat på 1 000 aktier. Aktierna i bolaget skall ägas av parterna med den fördelning som framgår nedan.

PART	AKTIER	RÖSTER
Ragunda kommun	660	660
Jamtli	190	190
Ragunda hembygdsförening	50	50
Fors hembygdsförening	50	50
Stuguns hembygdsförening	50	50
SUMMA	1000	1000

Ur bilaga 1 till aktieägaravtalet "Verksamhetsbeskrivning"

"Geopark Indalsälven AB behåller sin utnämning och blir en väl etablerad Svensk Geopark.

Bolaget bidrar till att öka möjligheterna för utveckling av en hållbar besöksnäring, sprida kunskap om och stärka intresset för vår unika geologi, natur och kultur och ser till att viktiga naturvärden bevaras. Vi stärker varumärket Geopark Indalsälven nationellt och internationellt. Geoparken och dess besökscenter Döda fallet utvecklas till ett hållbart besöksmål med aktiviteter för vuxna och barn i samarbete med många aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå."

Programförklaring

”Geopark Indalsälven AB leder och samordnar processen med att förvalta och utveckla Geopark Indalsälven och används som en resurs och möjliggörare för en hållbar, kunskapsbaserad och ansvarsfull natur – och kulturturism, friluftsliv och landsbygdsutveckling.”

Samarbeten och resurser

”Geopark Indalsälven AB är själva ett samarbete mellan sina ägare, men är dessutom den naturliga samarbetspartner för organisationer, föreningar, företag och privatpersoner med Döda fallet som nav.”

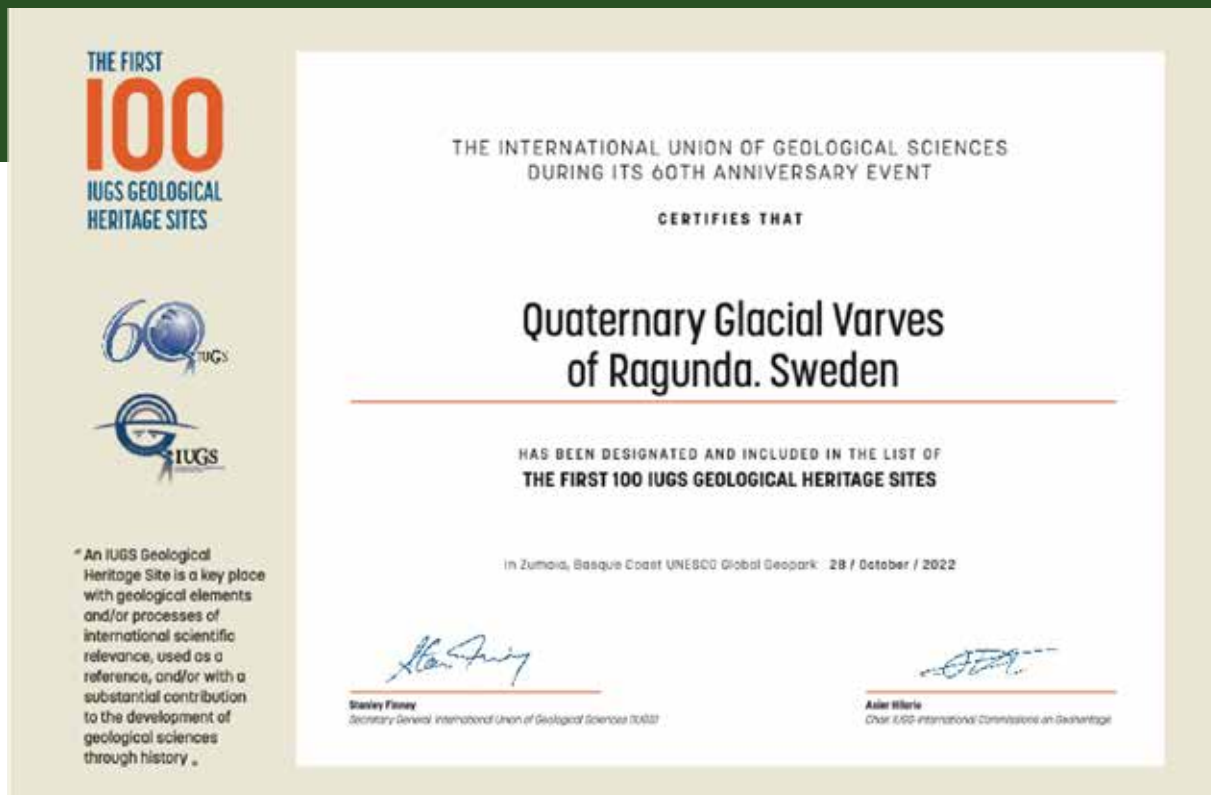
”Bolaget är ett utvecklingsbolag vars ekonomiska grund primärt består av basfinansiering från ägare samt tillfälliga projektbidrag. Sekundärt kommer bolaget att skapa ekonomiskt underlag för sin verksamhet genom inkomst från rättighetsförvaltning i samband med utvecklade produkter och tjänster.”

Tidigare projekt för etablering av parken

I maj 2020 startade ett projekt för att etablera en geopark i Ragunda, under ledning av Peter Ladan. Finansiärer var Tillväxtverket och Världsarv Ragundadalen AB. Projektet iordningställde över 30 geologiska och natur- och kulturhistoriska besöksplatser i området kring Ragundadalen, från Stugun i väster till Bispgården i öster.

Under åren 2021-2023 hade projektet ovärderlig hjälp av drygt 30 personer som stod utanför arbetslivet. Personerna organiserades i så kallade Naturnära jobbprojekt som Länsstyrelsen Jämtlands län finansierade.

Hösten 2022 fick vi ett fint internationellt pris för de lervarv som man kan se vid besöksmålet Remmarna. Det var International Union of Geological Sciences, IUGS, som utnämnde Ragundas lervarv till 1 av 100 geologiska arv i världen av stor betydelse för utvecklingen av geologisk vetenskap och förståelsen för jordens historia. IUGS är en av världens största vetenskapliga organisationer. De representerar över en miljon geovetare från mer än 120 medlemsländer.

Invigning

Den 17 juni 2023 invigdes geoparken i Döda fallet med bland andra Marita Ljung, landshövding i Jämtlands län, Olov Amelin, landsantikvarie och chef för museet Jamtli och Mikael Westin, kommunalråd i Ragunda, Linda Wikström och Mugdim Islamovic, SGU som talare.

År 2023 utsåg Jämtland Härjedalen Turism Geopark Indalsälven AB till Årets turismföretagare i Jämtland.

**Anders
Hansson, Jamtli**

**Ann-Charlotte
Ladan, Geopark
Indalsälven**

**Peter Ladan,
Geopark
Indalsälven**

**Linda Wikström SGU, Mikael Westin Ragunda
kommun, landshövding Marita Ljung, Olov
Amelin Jamtli och Mugdim Islamovic SGU**

Geologi- och naturvårdskompetens

Geologikompetens
Magnus Hellqvist, Geoveta AB

Under uppbyggandet av parken hade vi också stort stöd av Lena Lundqvist, SGU och Emma Rehnström, Geologica Consult AB.

Naturvård **Länsstyrelsen Jämtland**

Kontaktpersoner under uppbyggnad: Felicia Forsberg och Hanna Triumf

Samarbeten

Nätverk för svenska geoparker

- Siljan Geopark
- Platåbergens Geopark (UNESCO Global Geopark)
- Geopark Indalsälven
- Mineralriket Geopark Wermlandsberg
- SGU, Sveriges Geologiska undersökning

Resurs för utvecklingsprojekt

Peter och Ann-Charlotte Ladan , Qua Patet Orbis AB

Biblioteken i Ragunda

Samarbetspartners besöksnäringen

[Jämtland Härjedalen turism](#)

Samarbeten UNESCO Global geoparks

Skyltsystem

Varje besöksmål har informationsskyltar med text om just den platsens geologi, natur eller kulturvärden samt en qr-kod till mer information.

Under den snöfria perioden sköts parkens besöksmål om av AMI (Enheten för Arbetsmarknad, Integration, LSS och Socialpsykiatri). Ett avtal om skötsel är upprättad.

Magmamingling

– "kuddar" av gabbro i granit

Du står nu framför en magmakammare.

Magma är smält berg och för 1 500 miljoner år sedan pressade sig två magmor hit från jordens inre. När magmorna så småningom svalnade och stelnade bildade de bergarter. Den ena smältan var röd och bildade granit, den andra var mörk och bildade gabbro.

Granit och gabbro smälter vid olika temperaturer, jämför is och choklad till exempel. När magmorna var flytande samtidigt bildades på många ställen runda kuddliknande former av gabbro i graniten. Det ser du här.

Magma mingling

– "pillows" of gabbro in granite

You are now standing in front of a magma chamber.

Magma is molten rock and

1,500 million years ago, two magmas pushed their way up here from within the earth. When in due course the magmas cooled and became solid they formed rocks. One of the magmas was dark, almost black and became gabbro. The other one was red in colour and became granite.

Granite and gabbro melt at different temperatures. In many places you can see patterns of the gabbro in the granite, looking like pillows. This is called magma mingling and occurred at the time when both magma types were liquid at the same time.

Öppettider Besökscenter 2026

Vårt besökscenter ligger i Döda fallet, som är vårt största besöksmål.

På nationaldagen den 6 juni har vi öppet klockan 11-15

Måndag-fredag

22 juni – 14 augusti klockan 11-15

Lördagar i JULI

Lördag 11 juli klockan 11-15

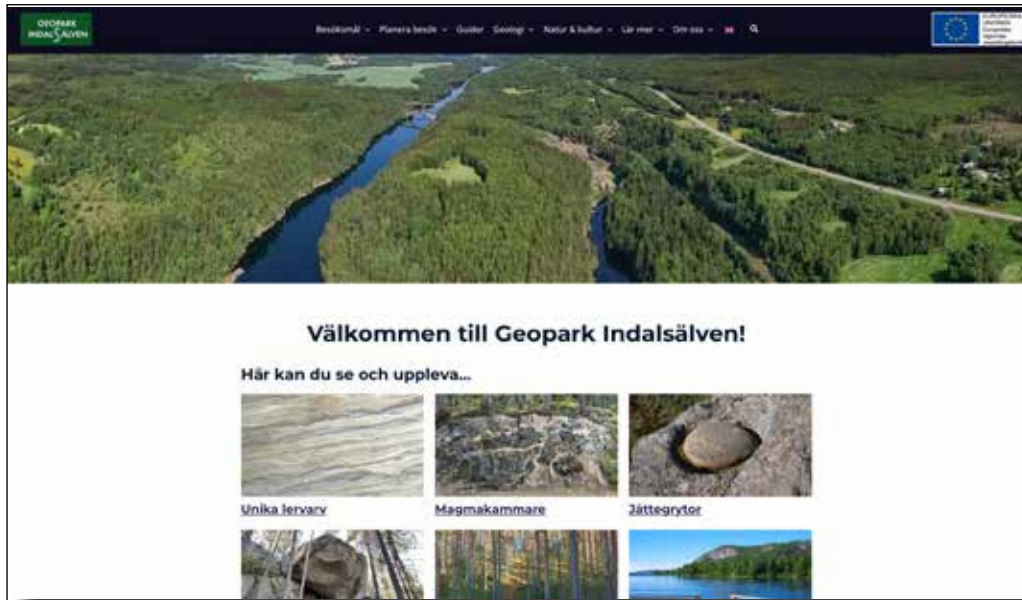
Lördag 18 juli klockan 11-15

Lördag 25 juli klockan 11-15

GEOLOGINS DAG

Lördag 12 september är det Geologins dag och vandringens dag och då har vi naturligtvis också öppet i vårt besökscenter klockan 11-15!

Marknadsföring

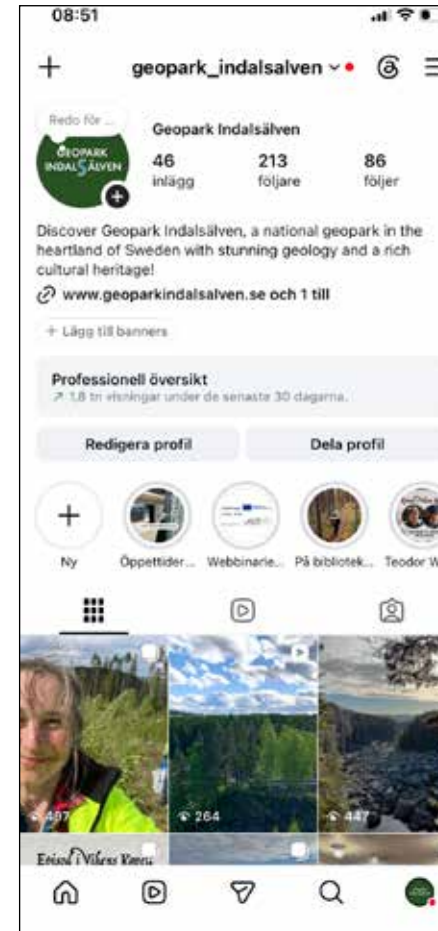
www.geoparkindalsalven.se

www.adventuresweden.com

www.ragundadalen.se

www.sgu.se

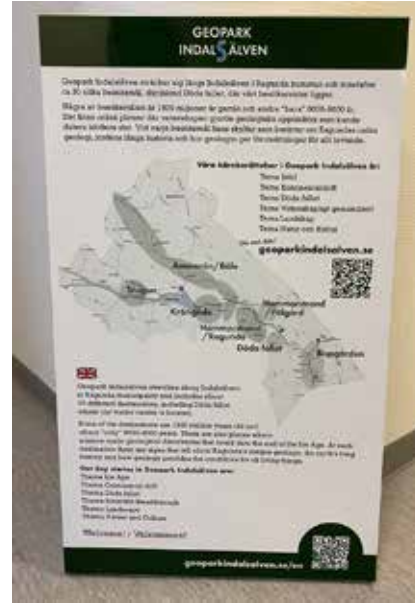
www.jamtli.se

Instagramprofil: [geopark_indalsalven](https://www.instagram.com/geopark_indalsalven)

Marknadsföring

**Broschyrer över området och
alla besöksplatser finns på
svenska, tyska och engelska**

**Plåtskyltar ca 40x60 finns på
hembygdsgårdarna i Fors,
Stugun och Ragunda**

**Utställning med montrar finns
på Ragunda hembygdsgård.**

Projekt för utveckling

Leaderprojekt 2025

"Geoparksinriktad guideutbildning" (1, 8 milj.)

Interregprojekt

"Geoturism mitt i" 2025-2027

(Geopark Indalsälven 2,1 milj. Hela projektet 10,5 milj.)

Interreg

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Sverige – Norge

MEDFINANSIERAS AV

REGION
**JÄMTLAND
HÄRJEDALEN**
JÄMHTEH HERJEDÄLJEN DÄJVE

Geoparksinriktad guideutbildning

Projektet har fyra grundaktiviteter.

Aktivitet 1

Projektledning, avtal, marknadsföringsinsatser på vår hemsida och i sociala medier. Sammanställa och i vissa fall ta fram nytt grundmaterial som vi ska använda i aktivitet 2.

Inköp av tjänst framtagning grundmaterial: 144 000:-

Ekonomitjänst: 145 000:-

Projektledning: 450 000:-

Aktivitet 2

Framtagning av utbildningsprogram tillsammans med CNV (Centrum för naturvägledning). Bearbeta befintligt material så att det blir lämpligt guidematerial/handbok för Geopark Indalsälvens behov. Workshops.

CNV: 426 600:-

Geoparksinriktad guideutbildning

Aktivitet 3

Hjälpmedel för guidning, digitalt och analogt material.

Köp av trycksaker: övergripande infofolder om Geoparken och dess besöksmål som kan användas av guiderna, men också av besökare och guidernas kunder, skyltar om Geoparken på utvalda besöksplatser, "handböcker" för guiderna.

Profilering, animationer och digitala hjälpmedel: 329 099:-

Aktivitet 4

Genomföra utbildningen för våra deltagare tillsammans med CNV och våra experter. Upprätta avtal med guiderna.

Utbildningsdagar med personal: 224 736:-

Guidenätverk

Träffas varje år. Alla medverkande guider har ett avtal med Geopark Indalsälven och vi har en sida på nätet där vi delar ny information, tips på utbildningar, nya geologiskt intressanta upptäckter och andra bra nätverkande saker.

Om projektet

<https://www.geoparkindalsalven.se/leaderprojekt-geoparksinriktad-guideutbildning/>

Våra guider!

<https://www.geoparkindalsalven.se/att-gora/>

Geoturism i Mitten

AP1 Projektledning

AP2 Kommunikation och marknadsutveckling

AP3 Geologisk dokumentation

AP4 Plats- och produktutveckling

4.3 Modell för förmedling för barnfamiljer

Utveckling av familjeanpassade aktiviteter med integration av ett samiskt perspektiv.

Aktiviteter anpassas för olika åldersgrupper (0–5 år och 6–12 år).

För att säkerställa en autentisk och respektfull representation av den samiska kulturen, kommer vi att använda oss av samisk expertis, vilket är avgörande för att ge projektet den rätta ingången och för att säkerställa att förmedlingen av samisk kultur sker på ett korrekt och inspirerande sätt.

AP5 Kompetensutveckling

Om projektet:

<https://www.geoparkindalsalven.se/interreg-projekt-geoturism-i-mitten-gim/>

Geoturism i Mitten

Framtida projekt och strategier

Nr	Aktivitet	Tidsperiod	Kostnad	Finansiering
28 (fortsättning på aktivitet 9 i tabellen ovan)	Projekt för att vidareutveckla geoparkens tillgänglighet.	2029-2032	>1,5 mnkr	Projektfinsiering
11 (samma aktivitet som i tabellen ovan)	Förbereda etablering av Geopark Indalsälven nedströms i Region Västernorrland i Indalsälvens delta och eventuellt uppströms mot Östersund och Åre. Aktiviteten har påbörjats och planeras att fortsätta.	2026-2028	<1,5 mnkr	Projektfinsiering (regioner och mottagande kommuner)
13 (samma aktivitet som i tabellen ovan)	Undersöka möjligheten att bli en UNESCO global geopark i en förstudie.	2027	<500 tkr	Projektfinsiering Leader 3SAM och/eller extra insats från geoparkens ägare
29 (ingår i aktivitet 25 i tabellen ovan)	Genomförande av satsningar för barn och barnfamiljer (Interreg-projekt GiM med Norge 2025 - 2027).	2026-2027	105 tkr	Interreg Sverige-Norge samt Region Jämtland Härjedalen
30 (ingår i aktivitet 25 i tabellen ovan)	Det samiska arvet (Interreg-projekt GiM med Norge 2025 - 2027).	2026-2027	345 tkr	Interreg Sverige-Norge samt Region Jämtland Härjedalen
31	Guidehandledning	2026	50 tkr	Leader 3SAM
32	Jämförelse av det geologiska värdet i stort mellan liknande geologiska miljöer i Sverige (rapakivi) och den finska geoparken i en förstudie.	2028-2029	<1,5 mnkr	Projektfinsiering
33 (ingår i aktivitet 25 i tabellen ovan)	Projekt för utökat samarbete med andra geoparker (GiM-projekt Trollfjäll i Norge).	2026-2027	Ingår i GiM projekt-budget men är inte specificerad	Interreg Sverige-Norge samt Region Jämtland Härjedalen

Framtida projekt och strategier

34	Sätta upp och underhålla nätverk för guider relaterat till geoparken.	2026-2029	Inte specificerad	Geoparkens basfinansiering
35	Sätta upp och underhålla nätverk för värdar (hotell, restauranger, mataffärer m.m.) relaterat till geoparken.	2026-2030	Inte specificerad	Geoparkens basfinansiering
36	Skola och utbildning – ta fram lärarhandledningar (utbildningsmaterial)/ förslag på upplägg för skolan.	2027-2028	< 500 tkr	Geoparkens basfinansiering
37	Projekt för att fördjupa kunskapen om paret De Geers framgång med ”Den svenska tidsskalan” och vilken roll Ebba De Geer har spelat för den.	2029-2031	< 500 tkr 	Projektfinsiering tillsammans med universiteten
38	Undersöka möjligheten till forskning tillsammans med universitet och högskolor.	2029-2031	<500 tkr	Geoparkens basfinansiering
39	Projekt för ett utökat digitalt berättande och en visualisering av geoparken.	2027	>1.5 mnkr	Projektfinsiering
40	Utveckla utställningarna.	2028-2030	>1,5 mkr	Projektfinsiering med Jamtli
41	Utveckla besökscentret i Döda fallet.	2027-2030	>1,5 mkr	Projektfinsiering
42	Produktutveckling av hållbara produkter såsom events, souvenirer, turistpaket, litteratur m.m.	2026-2035	<1,5 mkr	Projektfinsiering
43 (ingår i aktivitet 25 i tabellen ovan)	Anpassa geoparkens produkter för den internationella marknaden (språket, betalningsmetoder, säljbara produkter). GIM projektet	2026-2027	Ingår i GiM projekt-budget men är inte specificerad 	Interreg Sverige-Norge samt Region Jämtland Härjedalen
44	Smaka-på-geoparken-upplägg (lokalproducerat).	2026-2031	<500 tkr	Geoparkens basfinansiering och eventuell projektfinsiering

Framtida projekt och strategier

45 (ingår i aktivitet 25 i tabellen ovan)	Utveckla affärsmöjligheter för att kunna ta betalt (se punkt 43).	2026-2027	Ingår i GiM projekt-budget men är inte specificerad ✓	Interreg Sverige-Norge samt Region Jämtland Härjedalen
46 (ingår i aktivitet 25 i tabellen ovan)	Fördjupad analys av geoparkens besöksgrupper (GiM-projektet).	2026-2027	15 tkr ✓	Interreg Sverige-Norge samt Region Jämtland Härjedalen
47 (ingår i aktivitet 25 i tabellen ovan)	Analys av hur man kan öka intresset för geologi bland olika målgrupper såsom t.ex. de som är nyfikna men okunniga (GiM-projektet).	2026-2027	15 tkr ✓	Interreg Sverige-Norge samt Region Jämtland Härjedalen
48 (ingår i aktivitet 25 i tabellen ovan)	Paketering av besöksupplevelser baserat på besökarens intressen (GiM-projektet).	2026-2027	150 tkr ✓	Interreg Sverige-Norge samt Region Jämtland Härjedalen

KONTAKT

info@geoparkindalsalven.se

070 - 259 97 58

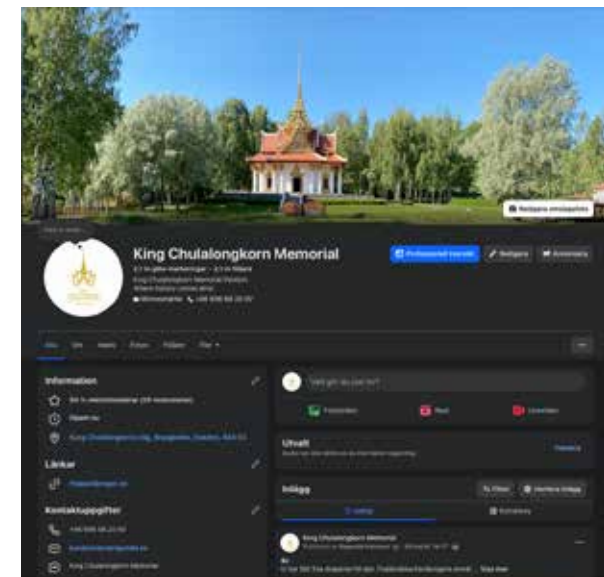
www.geoparkindalsalven.se

DÖDA FALLET

DÖDA FALLET

dodafallet.se

www.facebook.com/dodafallet/

2896 följare

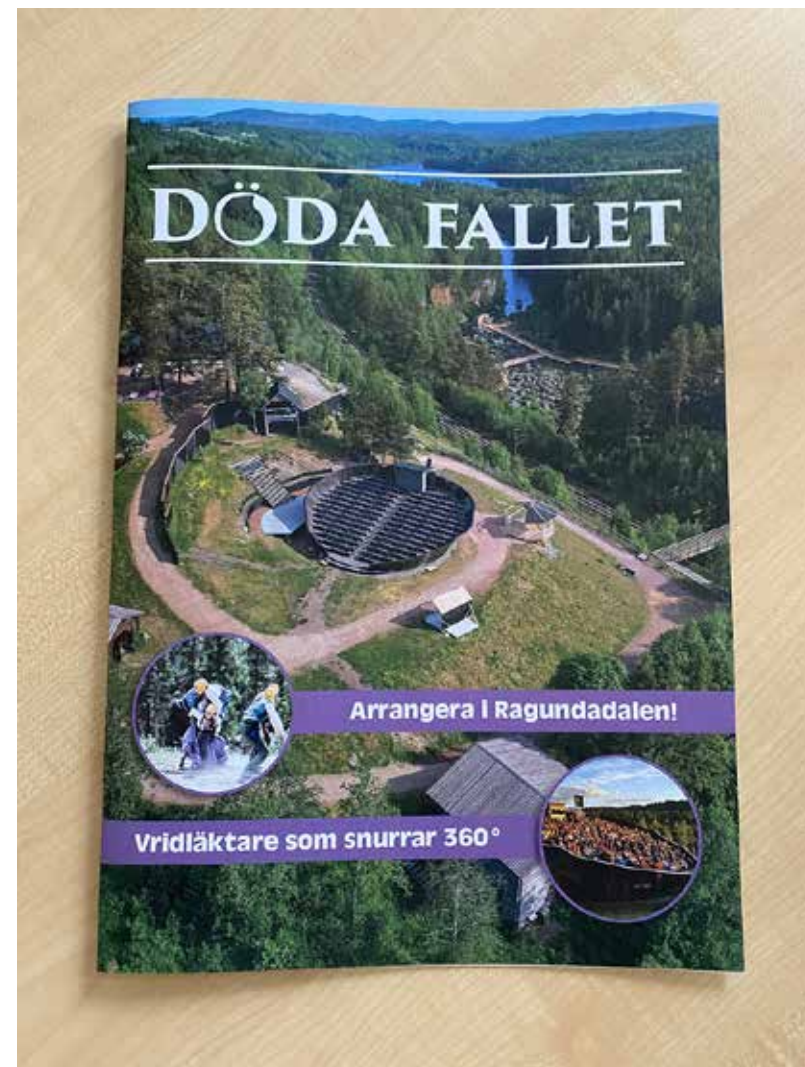
13/5-9/6

21 176 visningar

Ragundabladet

Här publiceras allt som läggs in i evenemangskalendern under maj-augusti samt "egen" annonsering/information.

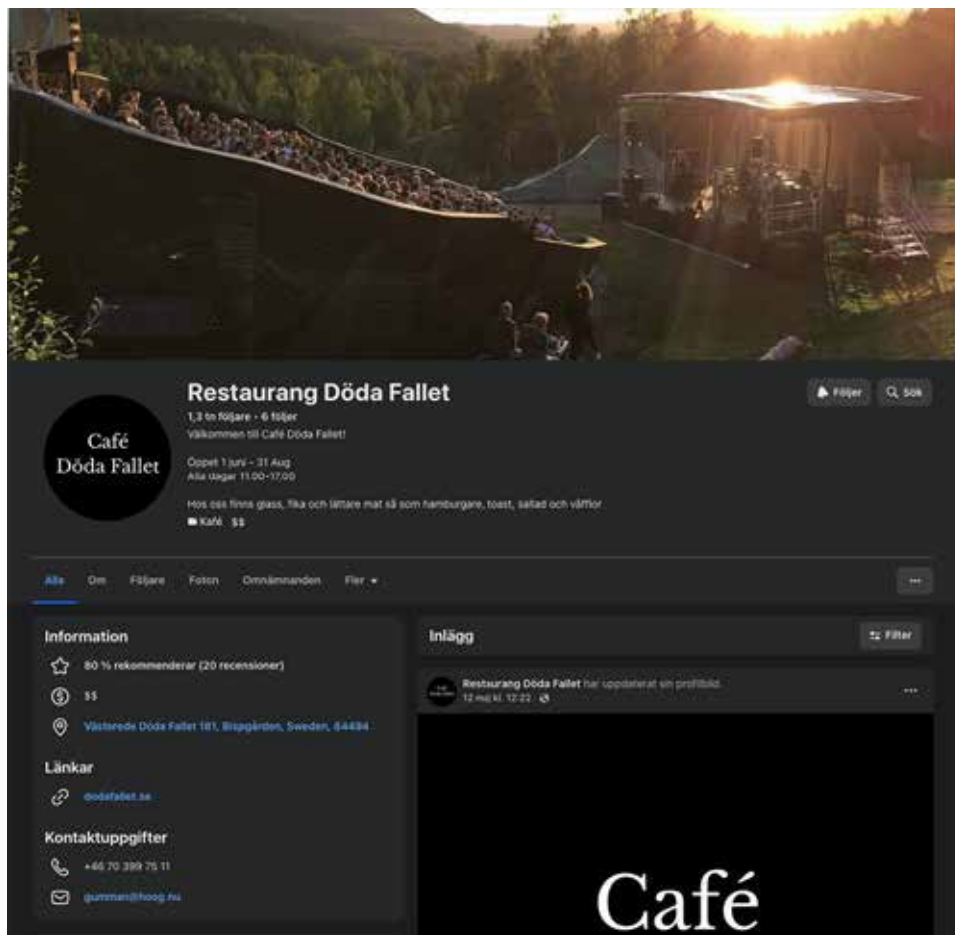

Trycksak om att arrangera i Döda fallet

SAMARBETEN

Entreprenörer vid serveringen

2026 arrenderar Gun-Christin, Stina och Emil Höög, Café Döda fallet.

Arrangörer för evenemang
2026 arrangeras konsert av Riksteatern
Ragunda och Geopark Indalsälven

DÖDA FALLET

SOMMARSERVERING BESÖKSCENTER

GEOPARK
INDAL SÄLVEN

Nya skyltar längs väg 87
vid Döda fallet.

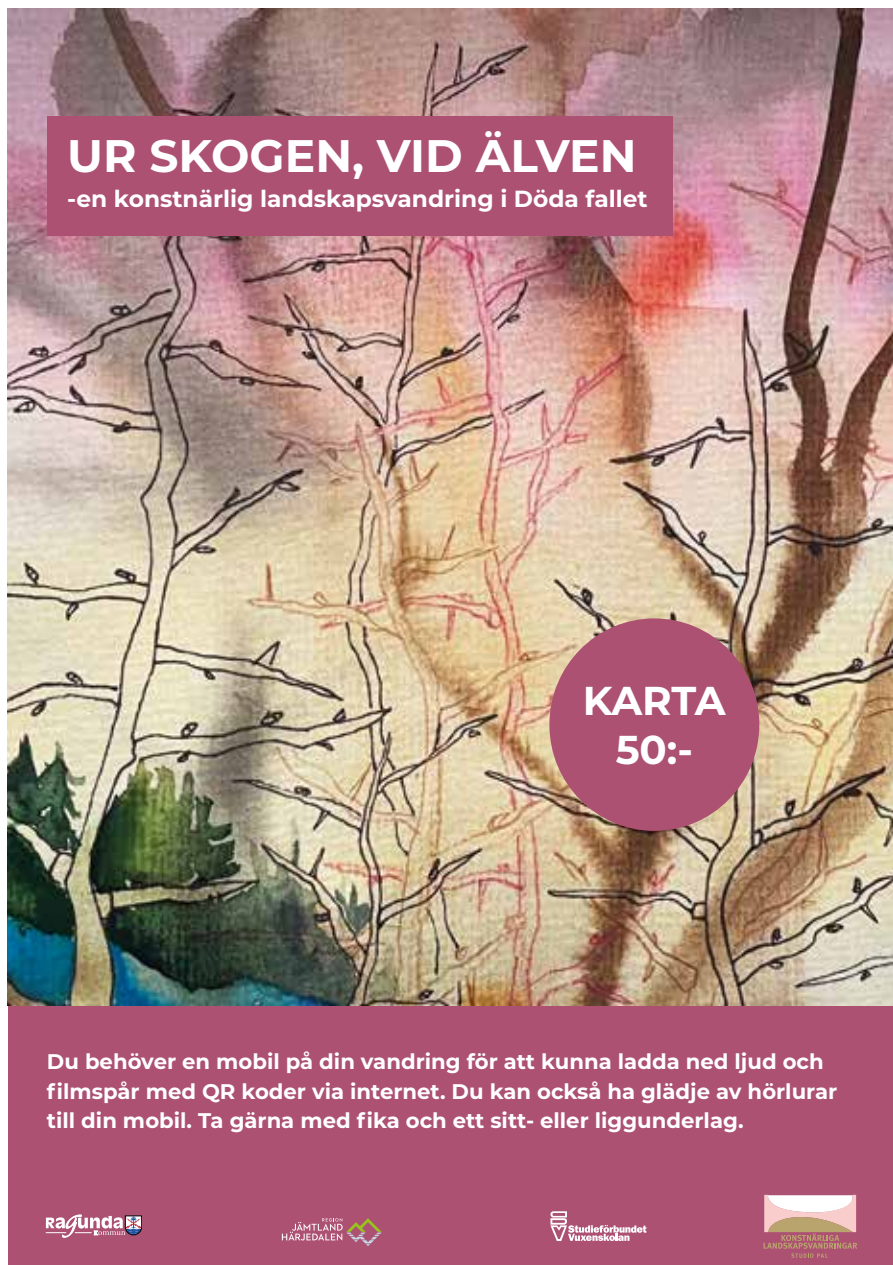
Finansiering via
Geopark Indalsälven

Döda fallets logotyp och smycke är inspirerat av ett av Döda fallets hålformationer i en sten. Symbolen är en kopia av det hål som finns på bilden till vänster.

Symbolen är integrerad i ordet Döda fallet och skapar en enkel stilren grafisk effekt som påminner om "yin och yang". Den är helt unik och har en tydlig koppling till Döda fallet.

Smycket är framtaget i samarbete med silversmed Elin Vikström Aloandersson.

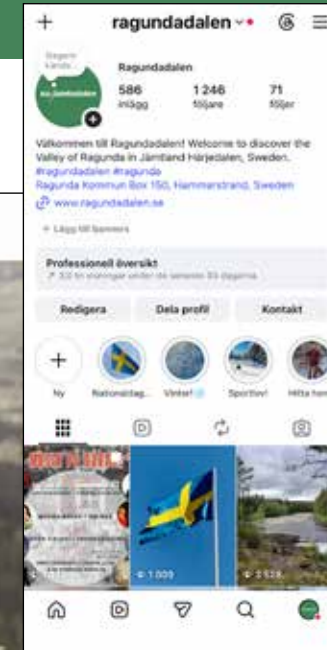
Projektet konstnärlig landskapsvandring är genomfört och nu i drift i Döda fallet.

[Ur skogen, Vid älven](#)

”Ur Skogen, Vid Älven” är en konstnärlig landskapsvandring som Sara Erlingsdotter, regissör och konstnärlig ledare, har skapat i samarbete med kulturföreningar, hembygdsföreningar, studieförbund och kulturskapare i Ragunda kommun.

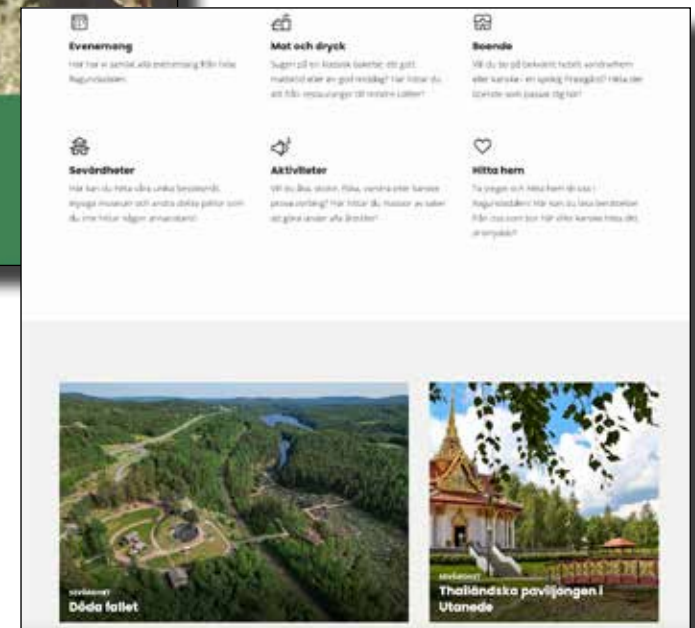
- Detaljplan
- Pågående samtal angående utveckling och produkter på scenområdet med Region Jämtland Härjedalen, Magnus Aspegren, regional utvecklingsdirektör.
- Samarbete med Länsstyrelsen angående utveckling av naturreservatet.
- Samarbete med Geopark Indalsälven angående besökscenter.

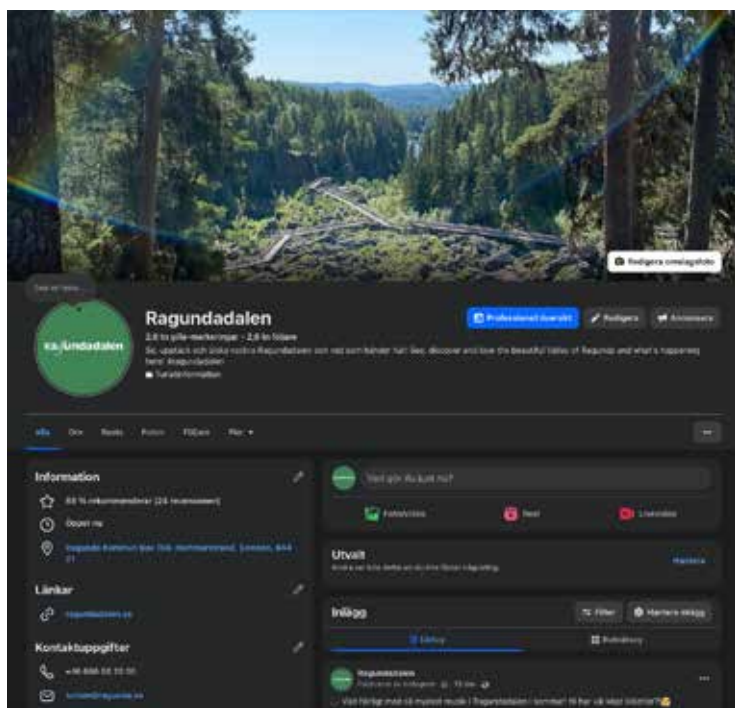
Ragundadalen

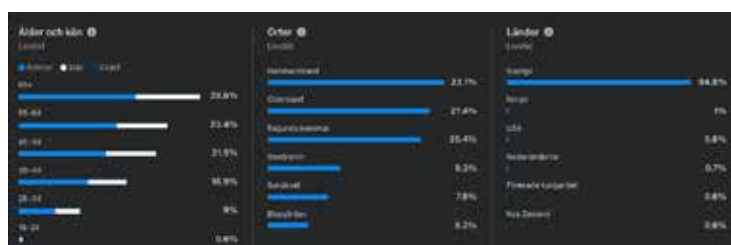
1246 följare
13/5-9/6 2026
3873 visningar

www.ragundadalen.se
www.adventuresweden.com

2648 följare
13/5-9/6 2026
6287 visningar

- Kundcenter Ragunda kommun.
- Biblioteken i Stugun, Hammarstrand och Bispgården
- Döda Fallet
- Krångede Kraftverksmuseum
- Affär'n i Borgvattne
- Hotell Hammarstrand
- Hammarstrands camping
- InfoPoint Stugun
- Bispgårdens Trafikbutik

- Samarbete med JHT sågående besöksnäringen
- Marknadsföringsprojekt med influencers
- Utvecklingsprojekt i samarbete med JHT tex campingprojektet
- Samordning vandringsleder skyltar och information
- Naturkartan